

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
“УКРАЇНА – ЄВРОПА – СХІД:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ”
(Львів, 13–14 грудня 2016 р.)

13–14 грудня у Львівському національному університеті імені І. Франка відбулася Міжнародна наукова конференція “Україна – Європа – Схід: проблеми та перспективи сучасної гуманітаристики”, присвячена 90-річчю від дня народження видатного українського вченого Ярослава Дашкевича. Організаторами конференції виступили Львівський національний університет імені І. Франка, Львівське відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Спілка вірмен України.

У роботі конференції взяли участь науковці з України, Вірменії, Туреччини, Польщі, Канади, Франції, США, Азербайджану та Нігерії. У рамках конференції відбулися презентація праць Я. Дашкевича “Україна і Схід”, “Україна на перехресті світів: релігієзнавчі та соціокультурні студії” (Львів, 2016), круглий стіл “Україна і проблеми реінтеграції Криму”, присвячений обговоренню “кримського фактора” в турецько-українських взаєминах та сучасного стану окупованого півострова в умовах санкцій і блокади.

Наукова проблематика конференції визначалася за такими напрямками: Ярослав Дашкевич у житті і в бронзі: наукова спадщина та постать вченого; україністика в контексті наукової спадщини Ярослава Дашкевича; джерелознавство, історіографія, археографія та спеціальні історичні дисципліни; історія вірменської діаспори в Україні та світі; історичні, мовні та культурні зв'язки України і країн Сходу; мови та літератури країн Сходу; історія, філософія, культура і релігія країн Сходу; відносини України та країн Азії на сучасному етапі; українсько-турецькі відносини.

Відкрив міжнародну конференцію ректор ЛНУ ім. І. Франка Володимир Мельник. З привітальним словом також виступили предстоятель Української єпархії Вірменської апостольської церкви Маркос Оганесян; Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Вірменія в Україні Андранік Манукян; голова Спілки вірмен України Вілен Шатворян; директор Наукового центру іудаїки та єврейського мистецтва ім. Ф. С. Петрякової Мейлах Шейхет; голова Наукового товариства ім. Шевченка в Україні Роман Кушнір; керівник Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України Мирон Капраль.

Слід підкреслити вагомий внесок Я. Дашкевича в розвиток вітчизняного сходознавства. На початку 1990-х рр. вчений відновив традиції української археографії та джерелознавства у Львові, заснувавши Львівське відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, незмінним керівником якого був до 2010 р. Результатом його багаторічної науково-організаційної діяльності стало формування наукового середовища – львівської археографічної школи. У 1998 р. вчений виступив одним з ініціаторів відкриття кафедри сходознавства у Львівському національному університеті імені Івана Франка та очолив її, що започаткувало відродження університетської орієнталістики.

Проведення львівської конференції було приурочено до 90-річчя від дня народження видатного українського вченого Ярослава Дашкевича. Його науковий доро-

бок складає понад 1500 наукових і науково-популярних праць та рецензій, у т. ч. “Армянские колонии на Украине в источниках и литературе XV–XIX в.” (Єреван, 1969), “Каменные бабы причерноморских степей. Коллекция из Аскании-Нова” (Вроцлав – Варшава – Краків – Гданськ – Лодзь, 1982; співавтор Е. Триярський), “Україна вчора і нині. Нариси, виступи, есе” (Київ, 1993), “Вірменія і Україна” (Львів – Нью-Йорк, 2001), “Постаті. Нариси про діячів історії, політики, культури” (Львів, 2006; 2007; 2016), “...Учи неложними устами сказати правду. Історична есеїстика (1989–2008)” (Львів, 2011), “Майстерня історика. Джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни” (Львів, 2011), “Вірмени в Україні: дорогами тисячоліть” (Львів, 2012), “Україна і Схід” (Львів, 2016), “Україна на перехресті світів: релігієзнавчі й соціокультурні студії” (Львів, 2016). У 1994 р. Я. Р. Дашкевич здобув учений ступінь доктора історичних наук, 1996 року став професором Львівського національного університету імені Івана Франка. Відзначений державними нагородами: орденом “За заслуги” III ступеня (1997), орденом Ярослава Мудрого V ступеня (2006), почесним званням “заслужений діяч науки і техніки України” (2001) та вірменським орденом Св. Саака і Св. Месропа (1998 р.). Нагороджений медалями М. Грушевського НТШ (1994 р.), “80 років НАН України” (1998 р.). У 1995 р. став лауреатом Міжнародної премії ім. Антоновичів (США), а в 2006 р. за видатні досягнення у вірменістиці – лауреатом премії ім. А. Кримського НАН України. Свідченням його високого авторитету та популяризації української науки й культури за кордоном є обрання членом таких авторитетних міжнародних організацій, як Міжнародна асоціація істориків паперу (Німеччина – Швейцарія, 1974 р.), Російське палестинське товариство (Росія, 1986 р.), Географічне товариство СРСР (1986 р.), Українське історичне товариство (США, 1991 р.), Українська вільна академія наук (США, 1994 р.). Під його керівництвом захищено десятки кандидатських і докторських дисертацій.

Слід відзначити, що наукові співробітники Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського взяли активну участь у роботі конференції. Під час пленарного засідання виступили, директор Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського О. В. Богомолів з науковою доповіддю “Дискурс Арабської весни в Єгипті. Когнітивно-семантичний підхід” та провідний науковий співробітник Ю. М. Кочубей з доповіддю “Геополітична думка та зовнішня політика України”. В окремих секціях виступили з науковими доповідями: О. С. Мавріна – “Виникнення та еволюція Таврійського Магометанського Духовного Правління (історіографічний аспект)”, І. М. Дрига – “Реконструкція життєвої літератури православних тюркофонів Причорномор’я”, М. А. Араджионі – “Питання етногенезу і трансформації етнокультурної ідентичності мариупольських греків” (секція “Українське Причорномор’я: політична та етноконфесійна історія”), О. Б. Бубенок – “Участь черкесів у Чигиринській битві 1678 р.” (секція “Історичні, мовні та культурні зв’язки України і країн Сходу”), Г. В. Рог – “Мультикультуральні проекти турецької романістики: до питання моделювання літературного канону”, О. О. Хамрай – “Феноменологічні перспективи дослідження арабської граматики” (секція “Мови та літератури країн Сходу”).

Підводячи підсумок, необхідно зазначити, що львівська наукова конференція “Україна – Європа – Схід: проблеми та перспективи сучасної гуманітаристики” стала визначною подією, актуалізуючи важливість розвитку українських орієнталістичних студій. За результатами роботи конференції матеріали доповідей учасників у вигляді підготовлених статей друкуватимуться в черговому номері “Вісника Львівського університету. Серія філологічна. Сходознавство”, який входить до переліку фахових видань ДАК України.

Г. В. Рог